

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 lutego 2014 r. skierowanym przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w K. i P. B., a wniesionym do Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. powódka L. B. wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu wykonawczego z dnia 8 stycznia 2013 r. wystawionego przez Bank (...) Spółka Akcyjnej w K., któremu Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. postanowieniem z dnia 14.02.2013 r. w sprawie sygn. akt I Co 302/13 nadał klauzulę wykonalności przeciwko L. B. i P. B..

Nadto pozew zawierał żądanie nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności i zasądzenia na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Tryb. (k. 11).

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik strony pozwanej Banku (...) S.A. w K. wniósł o oddalenie powództwa w stosunku do Banku (...). S.A oraz zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych.

Dla pozwanego P. B. nieznanego z miejsca pobytu został ustanowiony kurator w osobie jego ojca M. B., który nie zajął stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 czerwca 2007 r. pomiędzy Bankiem (...) Spółka Akcyjna w K. a P. B. i powódką L. B. została zawarta umowa kredytu hipotecznego, na podstawie której Bank udzielił P. B. i L. B. kredytu w wysokości 140 000 zł na okres od 28.06.2007 r. do 15.06.2032 r., który małżonkowie B. zobowiązali się spłacić solidarnie. Prawnym zabezpieczeniem spłaty kredytu była między innymi hipoteka zwykła i kaucyjna ustanowiona na rzecz Banku na własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego nr (...) położonym w T. M.. przy ul. (...). Środki pozyskane z kredytu przeznaczone zostały na zakup powyższego własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego.

(dowód: umowa kredytu – k. 4-7 akt sprawy Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. sygn. akt I Co 302/13)

P. B. wystąpił w grudniu 2010 r. do Sądu Okręgowym w Piotrkowie Tryb. z pozwem o rozwód. Na rozprawie w dniu 28 lutego 2011 r. P. B. oświadczył, że ustalił z żoną L. B., że on przejmie własność lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w T. M.. przy ul. (...). i w związku z tym to on będzie spłacał kredyt hipoteczny.

W związku z tym pełnomocnik P. B. wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego składającego się w własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu nr (...) położonego w T. M.. przy ul. (...), dla którego w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie M.. jest urządzona księga wieczysta (...) w ten sposób, aby prawo do lokalu przypadło P. B. wraz ze wszystkimi ujawnionymi w księdze wieczystej obciążeniami bez spłaty na rzecz L. B., na co L. B. wyraziła zgodę.

(dowód: protokół rozprawy – k. 55 – 55 odwrót akt I C 1727/10)

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2011 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. w sprawie sygn. akt I C 1727/10 rozwiązał przez rozwód związek małżeński P. B. i L. B. oraz dokonał podziału majątku wspólnego P. B. i L. B. poprzez przyznanie własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu nr (...) położonego w T. M.. przy ul. (...), dla którego w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie M.. jest urządzona księga wieczysta (...) na rzecz P. B. bez spłaty na rzecz L. B..

(dowód: wyrok – k. 57 akt sprawy Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. I C 1727/10)

Z uwagi na fakt zaprzestania spłaty poszczególnych rat kredytowych Bank dokonał wypowiedzenia umowy kredytu, wystawił w dniu 8 stycznia 2013 r. przeciwko P. i L. B. bankowy tytułu egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy w

Tomaszowie M., postanowieniem z dnia 14.02.2013 r. w sprawie sygn. akt I Co 302/13 nadał klauzulę wykonalności przeciwko L. B. i P. B..

(dowód: postanowienie – k. 16 akt sprawy Sądu Rejonowego w Tomaszowie M., sygn., akt I Co 302/13)

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie M., A. D. prowadzi postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 1023/13 przeciwko P. B. i L. B.. Egzekucja została skierowana do własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu przysługującego P. B.. Nadto komornik dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę i zasiłku chorobowego L. B.. Egzekucja z nieruchomości okazała się bezskuteczna

(dowód: akta egzekucyjne KM 1023/13)

Powódka do marca 2015 r. utrzymywała się z wynagrodzenia za pracę w kwocie 1500 zł. W marcu 2015 r. otrzymała wypowiedzenie umowy o pracę. Obecnie jest uprawniona do zasiłku chorobowego w kwocie 1.200 zł. Nadto pobiera alimenty zasądzone od P. B. na rzecz córki Z. B. ur. (...) z Funduszu Alimentacyjnego w kwocie po 350 zł miesięcznie, nie ma majątku. Mieszka wraz z córką w T. M., w wynajętym mieszkaniu, koszty najmu lokalu wraz z opłatami wynoszą 900 zł miesięcznie, córka powódki jest uczennicą pierwszej klasy szkoły podstawowej, powódka ponosi wydatki na leczenie córki w kwocie około 100 zł miesięcznie. W związku z zajęciem wynagrodzenia za pracę i zasiłku chorobowego w sprawie KM 1023/13 Komornik potrącał powódce od lutego 2014 r. z wynagrodzenia za pracę kwoty od 110 zł do 855 zł, a obecnie z zasiłku chorobowego 300 zł na spłatę zadłużenia wobec pozwanego Banku. Na dzień 9 października 2014 r. została wyegzekwowana przez Komornika od pozwanej kwota 2.163,73 zł, zaś zadłużenie na ten dzień wynosiło 142 020 zł z tytułu należności głównej i 38 448 zł z tytułu odsetek.

Pozwany P. B. wyjechał za granicę, nie utrzymuje żadnego kontaktu z rodziną, nie spłaca kredytu zaciągniętego u strony pozwanej, a egzekucja przeciwko niemu jest bezskuteczna.

(dowód: zeznania powódki – k. 191 odwrót, oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania – k. 9-10, zaświadczenie Komornika o dokonanych wpłatach – k. 227 akt Km 1023/13)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 840 § 1 k.p.c.

Istotą tego powództwa jest wykazanie, że tytuł wykonawczy nie odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy. Przepis art. 840 § 1 k.p.c. w pkt 1 i 2 stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (pkt 1), po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie (pkt 2).

Okoliczności, na które powołała się powódka żądając pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności nie uzasadniały powództwa. Mianowicie powódka podniosła, że został dokonany podział majątku wspólnego, wskutek którego własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego stanowiące zabezpieczenie spłaty kredytu przypadło na własność P. B., który miał spłacać samodzielnie zaciągnięty wspólnie przez małżonków kredyt hipoteczny, a L. B. nie otrzymała spłaty z tytułu podziału majątku wspólnego. Kredyt został zaciągnięty przez L. i P. B. w okresie pozostawania przez nich w związku małżeńskim. Jak wynika z umowy kredytu zobowiązanie to małżonkowie B. mieli spłacić solidarnie. Istota solidarności po stronie dłużników polega w świetle art. 366 § 1 i 2 k.c. na tym, że wierzyciel - w tym przypadku Bank - może żądać całości lub części świadczenia od obojga dłużników łącznie lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia z obowiązku świadczenia drugiego z nich.

Mimo rozwiązania związku małżeńskiego przez rozwód, zobowiązanie L. i P. B. względem pozwanego Banku nadal ma charakter solidarny. Solidarności tej nie wyłącza również dokonanie podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie prawa obciążonego hipoteką na rzecz byłego męża powódki. Do zwolnienia powódki z tej odpowiedzialności wobec pozwanego Banku niewystarczające było również oświadczenie P. B. złożone w sprawie o rozwód, że w związku z przejęciem prawa do lokalu zobowiązuje się do spłaty kredytu. Oświadczenie to należy traktować jako zobowiązanie P. B. względem powódki do zwolnienia jej z obowiązku świadczenia w postaci spłaty kredytu, które wywołuje skutek jedynie wobec powódki i oznacza, że P. B. jest odpowiedzialny wobec swej byłej żony za to, że w przypadku gdy wierzyciel (pозwany Bank) będzie egzekwował dług od powódki, będzie ona miała prawo żądać od byłego męża zwrotu tego, co sama świadczyła (art. 392 k.c.).

Natomiast w celu skutecznego zwolnienia się z odpowiedzialności powódki wobec pozwanego Banku konieczne było zawarcie umowy zwolnienia z długu przewidzianej w art. 519 k.c. Aby doszło do skutecznego przejęcia długu musi dojść do zawarcia umowy pomiędzy wierzycielem a osobą trzecią za zgodą dłużnika (pkt 1 § 2 art. 519 k.c.) albo umowy między dłużnikiem a osobą trzecią za zgodą wierzyciela (pkt 2 § 2 art. 519 k.c.).

Bezsporne w niniejszej sprawie jest, że do zawarcia takiej umowy nie doszło, co oznacza, że zobowiązanie powódki w odniesieniu do pozwanego Banku w dalszym ciągu istnieje.

Stwierdzenie, że po powstaniu tytułu wykonawczego nie zaszły żadne okoliczności przewidziane przez art. 840 k.p.c. uzasadniające pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności skutkowało oddaleniem powództwa.

Nie ulega wątpliwości, że sytuacja majątkowa i życiowa powódki jest trudna- nie przysługuje jej prawo do wartościowego składnika majątku, który w wyniku podziału majątku wspólnego przypadł jej mężowi, zrzekła się spłaty, a obecnie spłaca samodzielnie kredyt zaciągnięty na zakup mieszkania. Jednakże powyższe okoliczności nie mogą uzasadniać powództwa przeciwegzekucyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.01.1999 r., II CKN 151/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 134).

Natomiast wskazana wyżej sytuacja życiowa powódki w powiązaniu z jej stanem majątkowym została uwzględniona przy rozstrzygnięciu o kosztach procesu. Mianowicie w oparciu o art. 102 k.p.c., mimo przegrania procesu, Sąd zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej jedynie część poniesionych przez stronę pozwaną kosztów procesu, to jest kwotę 100 zł. Obciążenie powódki całością lub większą częścią kosztów procesu w ocenie Sądu kolidowałoby z poczuciem sprawiedliwości oraz słuszności. Na gruncie art. 102 k.p.c do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” zaliczane są zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

Okoliczności rozpoznawanej sprawy przemawiają za przyjęciem, że zaistniały wypadki szczególnie uzasadnione, łączące się z charakterem dochodzonego przez powódkę, istotnego dla niej roszczenia, związanego z jej odpowiedzialnością kredytową wobec nie przysługiwania jej prawa do majątku, na nabycie którego kredyt został zaciągnięty. Niezwykle trudna sytuacja majątkowa i życiowa powódki wypełnia okoliczności leżące poza przebiegiem procesu. Ocena tych wypadków przez pryzmat zasad współżycia społecznego i przy uwzględnieniu pozycji strony pozwanej będącej dobrze prosperującym bankiem korzystającej ze stałej obsługi prawnej wskazuje, że adekwatnym i słusznym było obciążanie powódki jedynie niewielką częścią kosztów.

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)